

JAVNAÐARFLOKKURIN

Teir vóru politisk rendir fastir, sjálvstýrisflokkurin og sambandsflokkurin. Teirra politikkur var einlegur politikkur. Vinnulív og ta socialu síðuna nurtu teir ikki við. Teirra politikkur var ein trætan um mál og tjóðskap uttan kraft at skera endiliga úr og gera enda á trætuni. Maður vil halda, at teir júst vildu tað, at einki úrslit skuldi henda, eingin úrskurður skuldi verða. Tí so leikaði í sama lagi, og ein slapp so væl frá teimum spurningum, sum brendu í øðrum samfeløgum, men sum okkara sambands- og sjálvstýrispolitikkur arar fyri alt í verðini vildu halda uttan fyri, burturi frá tingi.

Soleiðis hevði leikað, síðani áramóti, serliga frá 1906, tá ið afturhaldið býtti seg súndir í sjálvstýrið og samband.

Men menn søu, at hesin politiski leikur fór ikki at bera til í longdini. Hin í øllum londum brennandi sociala spurningurin mátti verða drigin fram. Hann kundi ikki longri haldast niðri, verða skotin burtur.

So var tað, at javnaðarflokkurin, hin socialistiski flokkurin, varð stovnaður og legði uppí hin føroyska politikkinn.

Í 1925 vóru tey fyrstu javnaðarmannafelögin stovnað. Nøkur ár frammanundan hövdu menn við J. P. Davidsen á odda haft eitt ungsocialistiskt felag. Men hetta orkaði ikki at halda sær uppí. Stovnararnir komu út fyri so harða forfylging, at teir máttu lúta. Summir vórðu beinanvegin ríknir úr Havnini. Aðrir finga aðrar harðar kostir, ið stókti álpskraft teirra.

Tað er eyðvitað, at mangir av teimum, ið hövdu verið forsprákarar í ungsocialistiska felagnum, komu at standa á odda í teim nýstovnaðu javnaðarmannafelögnum.

Vit fyrsta valið, ið javnaðarmenn tóku lut í, vunnu teir 2 menn. Ein fylkisvaldan í Suðuroy og ein eykavaldan í Suðurstreymoy. Tað var í 1928.

J. Fr. Øregaard

Streivið gekkst at taka seg fram. Við tvinni val stóðu javnaðarmenn í stað. Men agitasjónin var sterk frá teirra síðu, og ikki trutu uppskotini á tingi. Men tey vórðu at kalla øll feld.

So hendi hitt stóra gjøgnum-brotið í 1936.

P. M. Dam

Tá lupu javnaðarmenn fram frá teimum til 6.

Javnaðarflokkurin legði fyri við einum konstruktivum politikki. Ríva kom í hinar flokkarnar. Ein leysur bólkur stakk undan kavi undir navninum »Vinnuflokkurinn«. Samanhaldið í Sjálvstýrinum mókaðist. Hövdingin sjálvur leyp fyri borð og legði saman við Vinnuflokkinum, gjördu nýggjan flokk, hin nú so syrgiliga viðgítta Fólka-flokkur. Tað var hvørjum manni eyðsæð, at nýtt rák var komið í tað føroyska politiska lívið.

Javnaðarmenn vóru greiðir yvir at teirra tíð stóð fyri durum, so brátt hin tjóðskaparligi spurningurin varð loystur. Og teir tóku greiða stóðu: málspurningurin og einhvør tjóðskaparspurningur, ið átti ein náttúrligan rætt uppibornan at vera loystur, skuldi loysast beinanvegin.

Men so kom kríggjð við fólka-flokkska villmannsskapi.

Henda villmannsskap kendi Javnaðarflokkurin seg skylda at halda í göllum, til tess hann fjar-aði av aftur. Flokkurin fór tí í samarbeiði við gamla sjálvstýri og sambandið við teirri uppgávu at greiða kríggisproblemini sum fræ-gast. Tað kann vist uttan at ganga nøkrum ov nær sigast, at tann poli-tikkur, ið fórdur var undir kríg-num og aftaná kríggjð, var merktur av javnaðarmönnum. Her kann verða mint á javnaðarmannaupp-skot sum lógin, ið tryggjaði fiski-monnum og arbeiðsmönnum tolu-lig lönar- og arbeiðskor, lógin um nationaliseran av tryggingarlagn-um, ið hevur spart Føroyum einar 7—8 milliónur, grunnaskapin, ellisrentu- og avlamiðlógin, fræ-lis- og vinarbrævið við Danir, ið heimastýrislógin er at kalla ein orðarætt avskrift av o. s. fr.

J. H. Danbjørg

Soleingi sum Andrass Samuel-sen hevði takið á Sambandsflokkinum var samarbeiði konstruktivt. Men tá ið so hann fór og Kristjan Djurhuus og Jóhann Poulsen finga leiðsluna, brotnaði samarbeiðið — og javnaðarmenn komu aftur í stóðuna sum reinir mótmaðismenn.

Tað av ongum væntaða tvíbýti er nú á tingi, at øðrumegin eru sambandsmenn og fólka-flokksmenn runnir saman til eina heild, meðan javnaðarmenn og sjálvstýrismenn fylkjast hinumegin.

Eingin hevur sæð ella upplivað ein meiri ormetnan og inanholaðan politikk enn tann, ið sambandið og fólka-flokkurin eru vorðnir samdir um at föra móti fiskimonnum og arbeiðsmönnum til verju fyri stórmannin.

J. P. Hendriksen

Avdúkaður liggur fólka-flokkurin. Hvørt einasta nationalt, full-veldis-og loysingaorð hevur hann krypt aftur í seg. Hvørt einasta mannsbarn í Føroyum skilir nú, at

hansara politikkur hevur ikki verið annað enn innantómt skróll og villleiðing.

Avdúkaður stendur sambands-flokkurin. Fyri politiskar fjaðrar og persónligar fyrimunir hava hansara lögtingsmenn við undan-tak av einum stungið gamla hövding sín í bakið og selt sambandið og alt reinförri í blóðblanding við verstu danaetatarar.

Fólk klýggjar við at síggja Thorstein Petersen, Kristjan Djurhuus og Jóhann Poulsen haldandi hvønn annan um hálsin og lovandi hvørjum øðrum óbróttligan lagnu-felagsskap.

Fríur, frískur og sterkur stendur javnaðarflokkurin.

At honum hyggja fiskimenn, arbeiðsmenn og allir framburðsfúsir menní dag.

Hansara socialistiska stevna er eisini einasta bjarging, ið Føroyar eiga fyri stavn.

Einar Waag

(Tíverri eydnaðist ikki at fáa myndina av J. P. Davidsen við hesi ferð.)

Blaðstjórar

á Føroya Sosialdemokrati
hava verið:

M. S. Viðstein, prentari, Hans Marius Jacobsen, lærari, P. K. Mouritsen, prentari, P. M. Dam, lærari, Martin Joensen, hövundi, J. H. Danbjørg, lærari og Vilhelm Sörensen, og deildarstórar: William Heinesen og Heðin Brú, hövundar.

FÆRØSK MARGARINE

VITA No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Skipafelagið Føroyar

Telefonir 209 171 274

Tórshavn